

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/39/2016
Identifikačné číslo spisu: 6015201395
Dátum vydania rozhodnutia: 22.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Kováčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6015201395.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Jozefa Hargaša, v právnej veci navrhovateľa: W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XX/X, XXX XX B., korešpondenčná adresa: ÚVTOS Sládkovičova 80, 974 05 Banská Bystrica, proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Banská Bystrica, Skuteckého 30, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 5N 11657/2015-KaBB zo 15.10.2015, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sp/78/2015-28 zo dňa 19.01.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sp/78/2015-28 zo dňa 19. januára 2016 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“) rozsudkom č. k. 27Sp/78/2015-28 zo dňa 19. januára 2016 potvrdil podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) rozhodnutie odporcu napadnuté opravným prostriedkom, nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania a uložil mu povinnosť zaplatiť súdny poplatok.

Napadnutým rozhodnutím odporca nepriznal navrhovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poskytovaní právnej pomoci“) s odôvodnením, že sú dôvody na konštatovanie zrejmej bezúspešnosti sporu (dovolacie konanie) s poukazom na jednoznačné a preukázateľné závery uvedené vo výroku IV. rozhodnutia Okresného súdu v Žiline č. k. 20Er/2678/2011-173 zo dňa 20.12.2013 (zamietnutie návrhu

povinného na zastavenie exekúcie v časti o vymoženie výživného 3186,97 €) a Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoE/8/2015-244 zo dňa 27.08.2015, potvrdzujúceho v odvolacom konaní tento výrok, vzhľadom na nepreukázanie tvrdenia o odňatí možnosti konať pred súdom, ako dôvodu navrhovateľa pre podanie dovolania.

Krajský súd dospel k záveru, že navrhovateľova žiadosť bola správne posúdená ako nedôvodná, vzhľadom na zrejmu bezúspešnosť sporu, ktorá vyplýva z toho, že navrhovateľ sa chce v dovolacom konaní domáhať zrušenia potvrdzujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ OSP), pričom túto skutočnosť nijako nepreukázal. Za odňatie možnosti konať pred súdom nie je možné považovať skutočnosť, že na základe vykonaného dokazovania a právneho posúdenia bol vyslovený záver o procesnom neúspechu navrhovateľa. Vzhľadom na zrejmu bezúspešnosť sporu, vyplývajúcu z neprípustnosti dovolania neboli podrobnejšie skúmané a odôvodňované ďalšie kumulatívne stanovené podmienky pre priznanie práva na poskytnutie právnej pomoci v zmysle § 6 zákona č. 327/2005 Z. z.. Nakoniec ani sám navrhovateľ nespochybnil správnosť záveru, že sa vzhľadom na nepreukázanie tvrdeného odňatia možnosti konať pred súdom sa jedná o zrejmu bezúspešnosť sporu. V situácii keď navrhovateľ v exekučnom konaní neúspešne využil možnosť podania opravných prostriedkov proti rozhodnutiu Okresného súdu Žilina, nemožno len jeho nespokojnosť so záverom o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie v časti o vymoženie výživného 3186,97 € pre neprípustnosť vedenia exekúcie (výrok IV. uznesenia okresného súdu), považovať za spôsobilý dovolací dôvod. Okrem toho dôvodom nepriznania nároku na právnu pomoc nebola skutočnosť, že navrhovateľ má príjem prevyšujúci zákonom stanovenú hranicu, ani skutočnosť, že by nepredložil všetky relevantné doklady, ale výlučne len záver o zrejmej bezúspešnosti prípadného dovolacieho konania. K námietkam o porušení práv navrhovateľa neposkytnutím požadovaného poradenstva poukázal na ust. § 5b ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z., v zmysle ktorého sa poradenstvo poskytuje vo veciach, v ktorých nebol podaný návrh na začatie konania pred súdom.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie a žiadal ho ako nezákonný zrušiť. Znovu namietal, že odporca mu neposkytol právnu pomoc v súvislosti s nesprávnym poučením uvedeným v uznesení Okresného súdu Žilina č. k. 20Er/2678/2011-173 zo dňa 20.12.2013 o tom, že voči výrokom II. IV., V. a VI. nie je prípustné odvolanie, v dôsledku čoho on podal dovolanie, pričom súd nezohľadnil, že on podal žiadosť o poskytnutie právnej pomoci aj vo veci odvolania voči tomuto rozhodnutiu. Uvádzal dôvody pre ktoré je nesprávny postup odporcu ako aj krajského súdu, na základe ktorého mu nebola priznaná právna pomoc z dôvodu, že odvolanie v exekučnom konaní bolo podané oneskorene. Namietal aj nezohľadnenie jeho návrhu na zastavenie exekúcie postupom v zmysle § 290 OSP napriek tomu, že preukázateľne od 17.04.2011 nepoberá žiadnu mzdu, resp. odmenu za prácu.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť, nakoľko bol založený na správnom vyhodnotení zistených skutočností, vedúcich k záveru, že dovolacie konanie, v ktorom žiada navrhovateľ poskytnutie právnej pomoci je zrejme bezúspešné, nakoľko nie sú žiadne skutočnosti osvedčujúce tvrdenie navrhovateľa, že v konaní pred Okresným súdom Žilina ako aj Krajským súdom v Žiline mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 OSP).

Podľa ustanovení tretej hlavy druhej časti OSP sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov (§ 250l ods. 1 OSP).

Podľa § 6 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci, fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak:

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch.

Podľa § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremĺčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Podľa § 237 OSP

(1) Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

(2) Dovolanie podľa odseku 1 nie je prípustné proti rozhodnutiu v exekučnom konaní podľa osobitného predpisu. 31)

Krajský súd preskúmaval rozhodnutie odporcu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci v dovolacom konaní, v ktorom napadol rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoE/8/2015-244 zo dňa 27.08.2015. Toto konanie vo veci poskytnutia právnej pomoci bolo začaté na základe žiadosti zo dňa 06.10.2015 doplnenej 14.10.2015, pričom navrhovateľ žiadal právnu pomoc na dovolacie konanie z dôvodu, že ako účastníkovi konania v procesnom postavení povinnej osoby mu bola v exekučnom konaní odňatá možnosť konať pred súdom. Rozhodnutie odporcu o nepriznaní nároku na právnu pomoc bolo odôvodnené tým, že navrhovateľ odňatie možnosti konať pred súdom nijako nepreukázal, a keďže sa jednalo o dovolací dôvod v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP, ktorého preukázanie je predpokladom prípustnosti dovolacieho konania, vyslovil záver o zrejmej bezúspešnosti dovolania a vzhľadom na to aj nesplnenie podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc.

Z predloženého spisového materiálu vrátane administratívneho spisu vyplýva, že navrhovateľ žiadal o priznanie právnej pomoci v súvislosti s dovolacím konaním, proti právoplatnému rozhodnutiu Okresného súdu Žilina č. k. 20Er/2678/2011-173 zo dňa 20.12.2013 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoE/8/2015-244 zo dňa 27.08.2015 (ako súdu odvolacieho) vo veci exekúcie na úhradu výživného, ktorým bolo na základe odvolania (a nesprávne označeného dovolania) rozhodnuté tak, že krajský súd uznesenie okresného súdu potvrdil vo výroku IV. o zamietnutí návrhu povinného na zastavenie exekúcie v časti o vymoženie výživného 3186,97 €, odvolanie povinného proti výroku I. uznesenia okresného súdu o vyhovení námietkam povinného proti exekúcii v časti o vymoženie zameškaného výživného vo výške 1141,78 € a proti výroku III. uznesenia okresného súdu o vyhlásení exekúcie v časti o vymoženie výživného vo výške 1141,78 € za neprípustnú a o jej zastavení v tejto časti odmietol. V ods. 3 výroku ďalej uviedol, že vo výroku II. o zamietnutí návrhu povinného proti exekúcii v časti o vymoženie výživného 3186,97 €, vo výroku V. o zamietnutí návrhu povinného na zastavenie exekúcie vykonávanej zrážkami zo mzdy a vo výroku VI. o vyhovení námietkam povinného proti trovám

exekúcie, odvolaním nenapadnutých, zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté. Súčasne rozhodol o trovách konania tak, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Po zistení, že vo veci žiadosti o priznanie nároku na právnu pomoc je daná právomoc odporcu v zmysle § 3 zákona č. 327/2005 Z. z., pristúpil odporca k zisťovaniu, či sú naplnené aj ostatné zákonné požiadavky, vrátane toho, že nejde o prípad zrejmej bezúspešnosti konania. Dospel k záveru, že navrhovateľ nespĺnil jednu z kumulatívne stanovených podmienok pre priznanie právneho zastúpenia, preukázanie, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu z dôvodu, že nijako neosvedčil svoje tvrdenie o odňatí práva na prístup k súdu, nakoľko sa exekučného konania riadne zúčastnil a využil v jeho rámci zákonom predvídané opravné prostriedky. Zo spisového materiálu vyplýva, že navrhovateľ na podporu svojich tvrdení neoznačil ani nepredložil relevantné dôkazy a odporca na základe toho konštatoval, že v danom prípade nie je možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu.

Vzhľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie odporcu vychádzalo zo správne zisteného skutkového stavu a vo vzťahu k posudzovaným podmienkam na priznanie práva navrhovateľa na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti. Odporca pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu postupoval v súlade s § 6 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci.

Krajský súd vyhodnotil závery odporcu ako podložené a správne, preto aj podľa Najvyššieho súdu SR je namieste skonštatovať vecnú a právnu správnosť jeho hodnotenia, a teda aj vecnú správnosť výroku rozsudku prvostupňového súdu. Preto najvyšší súd rozsudok krajského súdu potvrdil (§ 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP a podľa § 219 ods. 1 OSP).

Len na doplnenie k odvolaniu proti rozsudku krajského súdu je potrebné uviesť, že jeho obsah bol v zásade zhodný s obsahom odvolania proti rozhodnutiu odporcu, s ktorým sa krajský súd dostatočne podrobne a komplexne vypořiadal. Navrhovateľ zmätočne, bez súvisu s dôvodom nepriznania nároku na poskytnutie právnej pomoci opakovane poukazoval na včasnosť podaných opravných prostriedkov, nesprávnosť záverov o neexistencii dôvodov na zastavenie exekúcie, preukázanie svojich majetkových pomerov. Tieto skutočnosti však neboli rozhodujúce pre nepriznanie nároku na právne zastúpenie, rozhodujúce bolo nepreukázanie tvrdenia o odňatí možnosti konať pred súdom, čo bol dôvod pre skonštatovanie zrejmej bezúspešnosti dovolacieho konania ako jedného z dôvodov vylučujúcich priznanie právneho zastúpenia podľa zákona č. 327/2005 Z. z..

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd SR podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250l ods. 2 OSP a podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že procesne neúspešnému navrhovateľovi nárok na ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok